

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžo/58/2016
Identifikačné číslo spisu: 2014200650
Dátum vydania rozhodnutia: 08.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2014200650.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a zo sudcov JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcov: 1/ R., 2/ L. 3/ U. a 4/ K., všetci zastúpení: JUDr. Ján Chmelo, AK Royová 9, Piešťany. proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, Kollárova 8, Trnava, za účasti U. o návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-TT-OVBP2-2014/015023/Pa zo dňa 09.07.2014, o odvolaní žalovaného a účastníka konania proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 20S/67/2014-38 zo dňa 22. septembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/67/2014-38 zo dňa 22. septembra 2015 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom č. k. 20S/67/2014-38 zo dňa 22. septembra 2015 Krajský súd v Trnave podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a vec im vrátil ďalšie konanie. Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie o umiestnení stavby bolo najvyšším súdom zrušené, a preto nebolo možné mať za to, že by bolo vo veci umiestnenia stavby právoplatne rozhodnuté, a teda, že by mohol správny orgán postupovať podľa ustanovenia §30 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“).

1.2 Krajský súd zistil, že rozhodnutie Mestského úradu mesta Piešťany č. k. 9900/22/12/2007-Ko zo dňa 28.05.2008, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Krajského stavebného úradu č. k. SÚ-OSP-00883/2008/MI zo dňa 05.09.2008 vo veci vydania rozhodnutia o umiestnení stavby rodinného domu na pozemkoch parc. č. 6043/2 a 6043/4 v k. ú. P. pre stavebníka U. bolo rozhodnutím Krajského súdu v Trnave na základe podanej žaloby zrušené rozsudkom č. k. 14S/133/2008-128 zo dňa 29.04.2010, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo

„odvolací súd“) ako súdom odvolacím pod č. k. 3Sžo/220/2010-206 zo dňa 02.08.2011.

1.3 Krajský súd poukázal, že v novom konaní a rozhodnutí Mesto Piešťany pod č. k. 9900/22/18/2007/Ko-Bo zo dňa 05.05.2014 v spojení s rozhodnutím žalovaného č. OU-TT-OVBP2-2014/015023/Pa zo dňa 09.07.2014 zastavilo územné konanie vo veci návrhu na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby „rodinný dom“ na pozemkoch parc. č. 6043/2 a 6043/4 v k. ú. P. na Potočnej ulici stavebníka U..

1.4 Podľa krajského súdu, z odôvodnenia rozhodnutia Mesta Piešťany - ako stavebného úradu, ktoré bolo zároveň predmetom súdneho prieskumu, vyplývalo, že o stavbe rodinného domu bolo rozhodnuté stavebným povolením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.05.2009, a zrejme vzhľadom na už zrealizovaný rozsah stavby podľa právoplatného stavebného povolenia mal stavebný úrad za to, že by iné rozhodnutie vo veci územného konania bolo bezpredmetné, preto územné konanie o návrhu na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby zastavil podľa § 30 ods. 1 písm. i/ Správneho poriadku.

1.5 Krajský súd Trnava zo spisového materiálu zistil, že rozhodnutie o umiestnení stavby bolo súdom zrušené (rozsudok najvyššieho súdu č. k. 3Sžo/220/2010 zo dňa 02.08.2011), preto nemožno mať za to, že by bolo vo veci umiestnenia stavby právoplatne rozhodnuté. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené súdom, nemožno ho považovať za právoplatne rozhodnuté. Práve tým, že rozhodnutie správneho orgánu bolo zrušené súdom, nemožno túto skutočnosť vyhodnotiť ako vec právoplatne skončenú, kedy by bolo možné aplikovať právnu úpravu uvedenú v ustanovení § 30 ods. 1 písm. i/ Správneho poriadku.

1.6 Krajský súd preto rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

1.7 O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. s poukazom na to, že rozhodnutie súdu bolo vyhlásené dňa 22.09.2015, v konaní úspešní žalobcovia náhradu trov konania najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia nevyčísľili, preto im krajský súd postupom podľa § 151 ods. 2 O.s.p., priznal iba nárok na náhradu trov, ktoré vyplývali zo spisu, s výnimkou trov právneho zastúpenia, a to nárok na náhradu zaplateného súdneho poplatku vo výške 70,- €, ktorý bude uhradený k rukám právneho zástupcu žalobcov.

1.8 Účastníkovi konania U. súd nárok na náhradu trov konania nepriznal podľa § 246c O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p.

2.

2.1 Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2.2 Poukázal na skutočnosť, že v čase, keď bolo vydané a správoplatnené stavebné povolenie, začal stavebník so stavbou rodinného domu, ktorý aj dostaval. V momente, keď bola stavba dokončená, bola existencia, resp. neexistencia územného rozhodnutia pre samotného stavebníka bezpredmetná.

2.3 Uviedol, že samotná stavba bola v roku 2014 skolaudovaná, a teda územné rozhodnutie sa stalo obsoletným a rozhodovať o umiestnení skolaudovaného rodinného domu v danom území je bezpredmetné.

2.4 Územné konanie zastavili podľa § 30 ods. 1 písm. i/ Správneho poriadku, nakoľko vo veci sa už právoplatne rozhodlo a to vydaním právoplatného stavebného povolenia, kde sa rozhodlo o povolení stavby. Podľa žalovaného samotné stavebné povolenie akoby pohltilo územné rozhodnutie.

2.6 Žalovaný nesúhlasil s výrokom krajského súdu v časti trov konania, nakoľko správne orgány posúdili právny stav veci správne a zákonne.

3.

3.1 Odvolanie podal aj pribratý účastník U. a to podaním zo dňa 27.10.2015, 12.11.2015 a 07.04.2016 v tom zmysle, že v danej chvíli považuje územné konanie za nezmysel, stalo sa bezpredmetným a pominuli dôvody na nové konanie.

3.2 Podmienky konania sa nezmenili, pričom tvrdí, že postavil rodinný dom podľa územného rozhodnutia č. 9900/22/12/2007-KO zo dňa 28.05.2008 a podľa právoplatného stavebného povolenia č. 21002/22/2008-La zo dňa 26.02.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.05.2009.

3.3 Stavba rodinného domu je skolaudovaná, bolo jej pridelené súpisné číslo, na predmetnej nehnuteľnosti má trvalý pobyt a v dome býva celoročne.

4.

4.1 K vyjadreniam pribratého účastníka sa vyjadril aj právny zástupca žalobcov s tým, že rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 20S/67/2014-38 zo dňa 22.09.2015 bol vecne správny a navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil a priznal žalobcom náhradu trov konania za celé konanie.

5.

5.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.).

5.2 Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

5.3 Podľa § 247 ods. 1 a 2 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

5.4 Na vady konania pred správnym orgánom sa prihliada len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

5.5 Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

5.6 Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia, súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

5.7 Podľa § 30 ods. 1 písm. i/ Správneho poriadku, správny orgán konanie zastaví, ak v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

5.8 Z obsahu pripojeného súdneho spisu ako aj administratívneho spisu odvolací súd zistil, že rozhodnutie Mestského úradu mesta Piešťany č. k. 9900/22/12/2007-Ko zo dňa 28.05.2008, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Krajského stavebného úradu č. k. SÚ-OSP-00883/2008/MI zo dňa 05.09.2008 vo veci vydania rozhodnutia o umiestnení stavby rodinného domu na pozemkoch parc. č. 6043/2 a 6043/4 v k. ú. P. pre stavebníka U., bolo rozhodnutím Krajského súdu v Trnave na základe podanej žaloby zrušené rozsudkom č. k. 14S/133/2008-128 zo dňa 29.04.2010, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu SR ako súdom odvolacím, a to pod č. k. 3Sžo/220/2010-206 zo dňa 02.08.2011. V tomto konaní najvyšší súd uviedol, že v územnom konaní stavebné úrady sa nevysporiadali s námietkami účastníkov a nepostupovali v súlade so zákonom, keď nerešpektovali ustanovenie § 36 ods. 1 stavebného zákona, § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. ako aj ustanovenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Poukázal, že v tomto prípade bolo vydané právoplatné stavebné povolenie, ktoré žalobcovia nenapadli ani v správnom ani súdnom konaní, z čoho vyplýva, že ďalší účastník U. realizuje stavbu legálne, na podklade právoplatného stavebného rozhodnutia. Rozhodnutie správneho orgánu o umiestnení stavby bolo zrušené súdom prvýkrát s tým, že úlohou správnych orgánov v novom konaní bude potrebné odstrániť vytýkané pochybenia s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 6 O.s.p. (viazanosť právnym názorom súdu).

5.9 Po zrušení rozhodnutia súdom rozhodoval následne správny orgán a bolo vydané rozhodnutie Mesta Piešťany č. k. 9900/22/18/2007/Ko-Bo zo dňa 05.05.2014 v spojení s rozhodnutím žalovaného č. OU-TT-OVBP2-2014/015023/Pa zo dňa 09.07.2014, ktorým zastavili územné konanie vo veci návrhu na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby „rodinný dom“ na pozemkoch parc. č. 6043/2 a 6043/4 v k. ú. P. na Potočnej ulici stavebníka U.. Z odôvodnenia rozhodnutia Mesta Piešťany ako stavebného úradu vyplynulo, že o stavbe rodinného domu bolo rozhodnuté stavebným povolením, ktoré nadobudlo dňa 04.05.2009 právoplatnosť a podľa právoplatného stavebného povolenia mal stavebný úrad za to, že iné rozhodnutie vo veci územného konania by bolo bezpredmetné, a preto územné konanie o návrhu na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby zastavil podľa § 30 ods. 1 písm. i/ Správneho poriadku.

5.10 Na základe žaloby rozhodoval Krajský súd v Trnave v konaní pod sp. zn. 20S/67/2014-38, ktorý rozhodnutím zo dňa 22.09.2015 zrušil rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového konania podľa § 250j ods. 2 O.s.p. a vec vrátil na ďalšie konanie. Na základe podaného odvolania vo veci rozhoduje najvyšší súd v tomto konaní.

6.

6.1 Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho ako aj administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje, že v preskúmanej veci ide o špecifický prípad, keď územné rozhodnutie je súdom zrušené, ale stavebné povolenie je právoplatné a stavba je už postavená, aj skolaudovaná. Pri posudzovaní stavebného povolenia bol pre správny orgán rozhodujúci skutkový stav v čase vydania stavebného povolenia a v tom čase existovalo právoplatné územné rozhodnutie, z ktorého stavebné povolenie aj vychádzalo. Vecnú súvislosť medzi územným rozhodnutím a stavebným povolením možno vyvodzovať iba zo skutočnosti, že obidve rozhodnutia sa týkajú tej istej stavby. Váda, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť územného rozhodnutia, nemusí mať pri zohľadnení všetkých okolností a súvislostí stavebného konania vplyv na zákonnosť stavebného povolenia. V právnom štáte je neoddeliteľnou súčasťou právna istota. V záujme zachovania stability právnych vzťahov založených rozhodnutím zákon vylučuje zmenu alebo zrušenie rozhodnutia, ak by takýmto postupom boli významne narušené práva

nadobudnuté dobromyseľne. Najvyšší súd upriamuje pozornosť na tú skutočnosť, že žalobcovia nenapadli stavebné povolenie odvolaním, čím nevyužili právo na preskúmanie zákonnosti stavebného povolenia a tak sa vyradili z účasti na stavebnom a neskôr v kolaudačnom konaní.

6.2 Zásada ktorá platila už v rímskom práve Právo svedčí bdelým - ide o zásadu, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t.j. „práva patria len bdelým“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

6.3 Najvyšší súd mal z administratívneho spisu za preukázané, že na predmetnú nehnuteľnosť bolo vydané kolaudačné rozhodnutie č.j: 05734/22/2/2014-La zo dňa 03.11.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť 21.11.2014. V odôvodnení stavebný úrad skonštatoval, že stavba bola uskutočnená podľa dokumentácie overenej v stavebnom povolení, boli dodržané všetky podmienky, užívaním stavby nebude ohrozený život, zdravie osôb ani životné prostredie. Stavba je v súlade s Územným plánom Mesta Piešťany, schváleným uznesením Mestského zastupiteľstva č. 110/1998 zo dňa 15.06.1998. Zistené drobné odchýlky nebránia riadnemu a nerušenému užívaniu stavby.

6.4 Na základe aktuálneho stavu veci, prihliadnutie najmä na právoplatne skolaudovanú nehnuteľnosť, je podľa názoru najvyššieho súdu potrebné skonštatovať, že žalobcovia nevyužili svoje právo aktívne uplatniť výhrady aj v rámci stavebného konania a nepodali žalobu na súd. Umožnili tak stavebníkovi začať s výstavbou. Na uvedené boli upozornení už v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžo/220/2010 zo dňa 02.08.2011. Z tohto dôvodu možno uzavrieť, že v tomto štádiu konania, keď je stavba právoplatne skolaudovaná, žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno preukazujúce ako boli preskúmaným rozhodnutím ukrátení na svojich právach.

6.5 Najvyšší súd sa stotožňuje s právnym názorom žalovaného, že boli naplnené zákonné predpoklady na aplikáciu postupu podľa § 30 ods. 1 písm. i/ Správneho poriadku.

6.6 Najvyšší súd SR na základe uvedených skutočností dospel k záveru odlišnému od záveru krajského súdu, preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. zmenil a žalobu zamietol.

6.7 O náhrade trov celého súdneho konania rozhodol podľa § 224 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešným žalobcom náhrada trov konania nepatrí a žalovanému a príbratému účastníkovi trovy konania neprináležia.

6.8 Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis - Správny súdny poriadok. Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Vzhľadom k tomu, že predmetné odvolacie konanie začalo pred dňom nadobudnutia účinnosti SSP, t.j. pred 01.07.2016, dokončilo sa podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.